

(argumenten die mogelijk 'helpen')

Frans-HAVO

Je zit nu in de derde klas HAVO en je vraagt je af welk profiel en welk vakkenpakket je gaat kiezen voor 4 en 5 HAVO. Voorheen had een aantal leerlingen geen zin in het kiezen van veel moderne vreemde talen, naast het verplichte vak Nederlands. Ze dachten daarbij vooral aan de grote hoeveelheid boeken die voor het eindexamen gelezen moest worden. Maar het programma is met ingang van 1-8-1999 sterk veranderd en het leesprogramma is voor Engels, Frans en Duits ingekort.

Als je je wilt voegen bij de 110 miljoen Franssprekenden en/ of bij de 250 miljoen mensen over de gehele wereld die Frans op een redelijke wijze kunnen lezen en spreken, schrijven en verstaan, moet je na de 3e klas ook Frans in je vakkenpakket opnemen. Na 4 en 5 HAVO heb je dan genoeg Frans geleerd om je op de arbeidsmarkt te presenteren als iemand die het Frans, naast het Engels (en, eventueel, het Duits, als je dat ook hebt gevolgd), kan gebruiken als middel tot communiceren.

Vergeet bij het kiezen van je talen ook het belang van de handel en industrie niet, want in meer dan 30 landen is het economisch Frans de belangrijkste taal of een van de belangrijkste handelstalen. Je docent heeft extra materiaal gemaakt dat degenen die nu al weten dat zij een betrekking in het bedrijfsleven gaan zoeken, op verzoek kunnen krijgen. Naast dit economisch Frans als extra stof (voor de liefhebbers), gaat het er natuurlijk vooral om dat je het door jou geleerde Frans kunt gebruiken bij studies of dat je je ervan kunt bedienen voor je eigen plezier in vele levenssituaties. (En natuurlijk bij beroepen als: reisleader, conducteur, receptionist(e), baliemedewerk(st)er, wijnhandelaar, steward(ess), ondernemer, politieagent(e), kok, commercieel medewerker, directiesecretaris/esse, inkoper (van modeartikelen etc.), journalist(e), vrachtwagenchauffeur, jurist(e), kelner, touroperator, campingbeheerder, diplomaat, t.v.- of radiopresentator.) Daarnaast maken de internationalisering van de grotere bedrijven en, binnenkort, van een deel van het midden- en kleinbedrijf, en ook de steeds verder gaande Europese eenwording, Frans en Duits voor ons nog belangrijker.

Hoewel je het misschien al in vele gedaanten bent tegengekomen (door het werk van de dekanen en in overzichten die docenten van andere vakken je hebben verstrekt), volgen hier nog eens de hoofdpunten van de Tweede Fase met betrekking tot het vak Frans.

HAVO

In het GEMEENSCHAPPELIJK DEEL HAVO kan je, naast Engels, een DEELVAK 1 tweede moderne vreemde taal kiezen met een studielast van 160 uur.

In het profiel CULTUUR EN MAATSCHAPPIJ kan je een GEHEEL VAK moderne vreemde taal met een studielast van 360 uur kiezen.

In het VRIJE DEEL ("vrije ruimte") kan je een geheel vak tweede moderne taal (360 uur) of een DEELVAK 1 tweede moderne vreemde taal (160 uur) .

DEELVAK 1- HAVO-FRANS

Het DEELVAK 1 Frans omvat de volgende zaken:

- 1- LUISTERVAARDIGHEID op niveau 3
- 2- GESPREKVAARDIGHEID op niveau 2.

Kortom: luisteren en spreken. Deze onderdelen vormen samen het schoolexamen.

In je boek zullen veel opdrachten zullen staan, die je voorbereiden op het schoolexamen Frans. Je hebt hierboven gezien dat het spreken (bij Frans) op het tentamen op een lager niveau dan dat van de luistervaardigheid wordt afgenomen. Veel leerlingen zullen dit prettig vinden omdat het spreken van Frans over het algemeen moeilijk gevonden wordt. Het is echter zo dat het spreken vanaf het begin precies zo wordt geoefend als je het op het tentamen zult krijgen en dat het vaak wordt ingeleid met het beluisteren van teksten over hetzelfde onderwerp als dat waarover je moet gaan spreken. Een voordeel ten opzichte van de situatie van vroeger is dat je niet over literatuur maar over zeer gewone onderwerpen van het dagelijks leven, zodat je wat je hebt geleerd onmiddellijk kunt gebruiken in gesprekken met Franstaligen en/of in situaties in Franstalige landen.

Veel meer dan voor VWO geldt dat aan de HAVO het volgen van het GEHELE VAK (het "HEELVAK") gunstiger is dan het volgen van DEELVAK 1 alleen: je leert immers veel woorden voor leesvaardigheid (ONDERDEEL 1) en je zinnen bij een opstel of een brief moeten bij schrijfvaardigheid (ONDERDEEL 4) natuurlijk in correct Frans gesteld worden. Anders gezegd: het beschikken over een grotere woordenschat en het hebben van een grotere kennis van zinstructuren kan het spreken, en, in mindere mate, het lezen, vergemakkelijken.

Maar ook zonder de onderdelen 3 t/m 6, blijft DEELVAK 1 natuurlijk best wel te doen. Je kan veel opsteken van het gesproken Frans dat je hoort op cassettes, videobanden en dat je, zo mogelijk, beluistert via nieuwe programma's op de computer. De docenten moderne talen hebben uiteraard veel oefenmateriaal verzameld zodat je niet alleen aangewezen bent op het ook al uitvoerige luisteraanbod van de leergangen. Verplicht is gesteld dat je moet leren aantekeningen te maken bij het beluisteren van teksten.

"J'avais peur de parler" adverteert een Belgisch taleninstituut en maakt dus reclame met de woorden van een cursist die zojuist in Spa <beter> Frans heeft leren spreken. Moet je angst hebben om Frans te gaan spreken? Dat is wel het geval wanneer je bepaalde onderdelen van de stof van de eerste drie jaren niet hebt willen of kunnen leren... Dus, als je, om maar eens een paar werkwoordwoorden te noemen, nooit goed "avoir", "être", "faire", "pouvoir", "savoir", "vouloir", "aller", "venir" in de Présent en in de Passé Composé hebt geleerd, dan wordt dat wel tijd in 4-HAVO... Er zijn 25 à 30 van zulke heel gewone, onmisbare werkwoorden en als je die nu mondeling goed kent in o.t.t. en v.t.t., kom je al een heel eind.

Anders is het gesteld met de voornaamwoorden. Alles wat je daarbij te leren krijgt, moet je ook werkelijk mondeling weten, immers, bij alles wat je zegt, gebruik je voornaamwoorden en bij alle opgaven (ook die van spreektoetsen van de eindexamens) zal je deze tegenkomen. Het is dus van belang je voor het kennen van de voornaamwoorden extra in te spannen. Je zal dan bij veel <andere> onderdelen van het Frans hogere cijfers halen!

Hieronder zijn alle onderdelen van de twee mogelijkheden voor het vak Frans aan de HAVO nog eens op een rijtje gezet.

DEELVAK 1 (mogelijkheid 1)

ONDERDEEL 1: LUISTERVAARDIGHEID (niveau 3)

Luistervaardigheid wordt afgenomen door middel van geluids- en/of videomateriaal met bijbehorende vragen. Het cijfer telt voor 50 % mee bij het vaststellen van het totale cijfer voor het schoolexamen.

ONDERDEEL 2: GESPREKSVAAARDIGHEID (niveau 2)

Gespreksvaardigheid toetst de spreekvaardigheid in de vorm van een gesprek over een selectie van gevarieerde opdrachten en betreft geen literatuur. Het cijfer telt voor 50 % mee bij het vaststellen van het totale cijfer voor het schoolexamen.

“HEELVAK” (HET GEHELE VAK) (mogelijkheid 2)

ONDERDEEL 1: LEESVAARDIGHEID (niveau 3)

ONDERDEEL 2: LUISTERVAARDIGHEID (niveau 3)

ONDERDEEL 3: GESPREKSVAARDIGHEID (niveau 2)

ONDERDEEL 4: SCHRIJFVAARDIGHEID (niveau 2)

ONDERDEEL 5: LITERATUUR

ONDERDEEL 6: ORIËNTATIE OP STUDIE EN BEROEP

ONDERDEEL 1: LEESVAARDIGHEID

Leesvaardigheid wordt getoetst tijdens een centraal (= landelijk) examen van 2 ½ uur (teksten met vragen en opdrachten). Het cijfer telt voor 50 % mee bij de bepaling van je eindcijfer Frans.

Het SCHOOLEXAMEN omvat de onderdelen 2, 3 en 4: respectievelijk luistervaardigheid, gespreksvaardigheid en schrijfvaardigheid. Het totale schoolexamencijfer telt voor 50 % mee bij de bepaling van je eindcijfer Frans.

De precieze vorm van schrijfvaardigheid in het schoolexamen is nog niet bekend. Duidelijk is al wel dat een goede beheersing van de grammatica vereist is maar dat er geen aparte vragen over grammaticale onderwerpen komen. Voor Frans krijg je een set Hulpbladen waarin ook een Opzoekgrammatica getiteld “Praktische grammatica” is opgenomen.

ONDERDEEL 2: LUISTERVAARDIGHEID

Luistervaardigheid wordt afgenomen door middel van geluids- en en/of videomateriaal met bijbehorende vragen. Het cijfer telt voor 1/3 mee bij het vaststellen van het totale cijfer voor het schoolexamen.

ONDERDEEL 3: GESPREKSVAARDIGHEID

Gespreksvaardigheid toetst de spreekvaardigheid in de vorm van een gesprek over een selectie van gevarieerde opdrachten en betreft geen literatuur. Het cijfer telt voor 1/3 mee bij het vaststellen van het totale cijfer voor het schoolexamen.

ONDERDEEL 4: SCHRIJFVAARDIGHEID

Er wordt van je verwacht dat je aan een correspondentieproject hebt deelgenomen en dat je bekend bent met de beginselen van informatie- en communicatietechnologie (ICT). Opdrachten, waaronder brieven en opstellen (met gebruik van hulpmiddelen als woordenboeken en lijsten van uitdrukkingen in brieven, ook via computerprogramma's) sluiten aan bij het schrijfprogramma. Schrijfvaardigheid toetst de kennis die is aangeleerd omtrent het schrijven van brieven en het maken van opstellen en telt voor 1/3 mee bij de vaststelling van het cijfer voor het schoolexamen.

ONDERDEEL 5: LITERATUUR

Bij literatuur zijn de eisen vrij ingewikkeld maar de hoeveelheden stof zijn aanzienlijk minder groot dan vroeger. Je moet zelf een leesdossier samenstellen met zogenaamde verwerkingsopdrachten. Daarbij geef je aan welke bronnen je hebt geraadpleegd voor het maken van de taken. Het gaat hierbij ten eerste om het uitbrengen van een verslag over de leeservaringen bij het lezen van minstens drie gehele literaire werken en ten tweede om een beschrijving, een verdieping en een evaluatie van een aantal fragmenten of totale inhouden van literaire werken. Dit gedeelte moet **wel** voldoende worden bevonden maar je krijgt voor Frans geen apart cijfer voor het bovenstaande. (Het cijfer voor het literatuur is het cijfer voor het onderdeel literatuur van het vak Nederlands ! Raar maar waar.)

(Verder lever je bij je docent een profielwerkstuk in (met een studielast van 40 tot 80 uur bij de moderne vreemde talen) dat dient te gaan over een taalkundig of literair onderwerp en dat betrekking heeft op ten minste twee vakken van het profiel Cultuur en Maatschappij. In de praktijk betekent dat je een bepaalde schriftelijke of mondelinge presentatie geeft, terwijl je daarbij weer de gebruikte documentatie vermeldt. Eventueel kan je ook hier gebruik maken van ICT. Twee docenten waaronder je docent Frans bepalen of het werk voldoende is afgerond. Is aan die verplichting voldaan, dan krijg je de waardering “voldoende”, of, bij een beter resultaat, “goed”. Dit resultaat wordt afzonderlijk op je totale cijferlijst vermeld maar telt niet mee bij de vaststelling van het cijfer voor het schoolexamen.)

ONDERDEEL 6: ORIËNTATIE OP STUDIE EN BEROEP

Je wint informatie in over de wenselijkheid van kennis van het Frans bij vervolgoopleidingen en/ of studierichtingen en je vraagt je af in hoeverre je toekomstige studie en/of beroep bij jou en je gekozen vakkenpakket (inclusief Frans) passend is. Hiervoor wordt geen cijfer gegeven.

Tot zover vooral zakelijke gegevens over de situatie voor de Franse taal- en letterkunde in de bovenbouw van HAVO. Je docent beschikt nog over twee andere ‘verhalen’ die meer betrekking hebben op de vraag waarom je volgens ons, als je voor het vak niet al te slechte cijfers haalt, Frans zou moeten kiezen. Verder beschikken de dekanen over de laatste objectieve gegevens.
